

strative prioriteringer og at støtte den ansatte i forbindelse med eventuelle tjenstlige sanktioner på grund af offentlige ytringer. Det skal således være nævnets opgave at være behjælpelig med, at vigtige informationer om politiske prioriteringer og om den offentlige sektor kommer til offentlighedens kendskab, og at støtte offentliggørelsen af disse informationer.

Det er forslagsstillernes tanke, at nævnet vil kunne sikre uvildigheden, det faglige niveau og kvaliteten af baggrundsinformationer til pressen om den offentlige sektor, samtidig med at en bedre støtte vil få den offentlige debat til at blomstre op. Det er forslagsstillernes forventning, at en række mennesker, der ellers er forblevet tavse af frygt for følgerne, vil turde stå frem for nævnet, idet de her vil kunne få kompetent vejledning og få støtte, såfremt der iværksættes tjenstlige sanktioner over for anmelderen som følge af henvendelsen til nævnet. I de tilfælde, hvor nævnet vurderer det nødvendigt, skal nævnet som en del af støtten til den offentligt ansatte, der vælger at stå frem, have mulighed for at henvise til relevant psykologbistand.

Det er umuligt fuldstændigt at beskytte folk, der står frem, mod at blive set skævt til på arbejdspladsen, hvis nævnet i forbindelse med en eventuel sag har indhentet informationer fra arbejdsgiveren, da man på en lille arbejdsplads ofte vil kunne regne ud, hvem anmelderen er. Dette gælder, uanset om en anonym forespørgsel ender med at blive til en sag, hvor en offentligt ansat står frem med navns nævnelse, eller det bare bliver ved en indledende høring. Men det er forslagsstillernes forventning, at den øgede åbenhed, som nævnet vil skabe, til en vis grad vil begrænse også de kollegiale følger af at stå frem. Den offentlige debat vil derfor blive væsentligt beriget, da offentligheden vil kunne få indblik i problemer, der ellers udspiller sig for lukkede døre.

Der har været overvejet forskellige modeller for et forum til styrkelse af offentligt ansattes ytringsfrihed, men det vurderes, at et nævn er den instans, der bedst vil kunne kombinere muligheden for direkte kontakt med folk og bemyndigelsen til at indhente fortrolige oplysninger fra offentlige institutioner til vurdering af en given sag.

Eksempler

En række sager har i de senere år vist behovet for en mulighed for støtte i forbindelse med offentligt ansattes ytringsfrihed.

Et eksempel er sagen om skoleleder Louis Hansen, der blev definitivt tjenestefritaget på grund af, at han havde skrevet et læserbrev (Roskilde Tidende 2.5.2003), hvor han forsvarede sine underordnedes ar-

bejdsindsats, efter at en lokalpolitiker i pressen havde angrebet hans skoles faglighed.

Et andet eksempel er sagen fra Frederiksværk-Hundred Kommune i 2005. Her klagede den borgerlige opposition, jf. »Mundkurv til kommunaldirektør«, DJØF Bladet nr. 9, 2007, over den lokale kommunaldirektørs udtalelser om, at »kommunerne har brug for en reformpause oven på kommunalreformen«. Kommunaldirektøren sagde efterfølgende: »Jeg vil fremover veje hvert enkelt ord på en guldvægt eller helt undlade at gøre brug af min ytringsfrihed«.

Et tredje eksempel er næstformanden i »Dansk selskab til sikring af lægers ytringsfrihed«, der sagde (Information 1.10.2007): »Mange er fortsat bange for at miste deres job, hvis de siger deres mening alt for højt«.

Et fjerde eksempel er DR's ledelse, der i 2007 (Rød-Grønne Linier nr. 14, 11.10.2007) har indført et generelt forbud mod, at DR-medarbejdere skriver kronikker eller giver udtryk for personlige holdninger inden for områder, som de arbejder professionelt med.

Et femte eksempel er fra oktober 2007, hvor blandt andet meteorolog på DMI, Eigil Kaas sagde (Information 19.10.2007): »Der var flere gange, hvor jeg ikke turde sige, hvad jeg virkelig mente. Det var jo ikke kun mit eget, men også mine medarbejders job, der stod på spil«.

Opybygning af et nævn til sikring af offentligt ansattes ytringsfrihed

Nævnet foreslås opbygget efter samme model som Pressenævnet. Nævnet foreslås mindst at bestå af en jurist, en presserådgiver og en organisationspsykolog suppleret med en repræsentant for det i en given sag relevante fagforbund eller for foreninger eller underafdelinger under det relevante fagforbund som eksempelvis Dansk Selskab til Sikring af Lægers Ytringsfrihed eller Transparency International.

I den forbindelse foreslås det, at alle fagforbund opfordres til at vælge en fast repræsentant til nævnet, som kan indkaldes, hvis et af fagforbundets medlemmer er berørt af en sag. Repræsentanten for fagforbundets opgave i nævnet skal være at være behjælpelig dels med at beskytte et anmeldende medlem, dels med at beskytte den anmeldte. Herudover bør nævnet have mulighed for at indkalde relevante personer til rådgivning eller information i forbindelse med behandlingen af konkrete sager samt pligt til at indkalde en redegørelse fra alle berørte parter i en given sag.

I tilfælde af, at der er tale om direkte ulovligheder, skal nævnet videregive sagen til den rette instans. Nævnets opgave er alene at støtte offentligt ansattes